

KARTA KURSU

Nazwa	U źródeł Oświecenia w Anglii XVIII wieku. Wprowadzenie
Nazwa w j. ang.	Sources of the English Enlightenment in XVIII Century. Introduction

Kod		Punktacja ECTS*	1
-----	--	-----------------	---

Koordinator	Dr hab. prof. UP Antoni Szwed	Zespół dydaktyczny
-------------	-------------------------------	--------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem wykładów jest zapoznanie słuchaczy ze źródłami angielskiej myśli oświeceniowej. Chodzi o pokazanie ewolucyjnych przemian w sferze myśli religijnej, filozoficznej i politycznej poczynając od protestanckiej reformy Henryka VIII i kończąc na tzw. Chwalebnej Rewolucji (1689). Na kształt zmian istotny wpływ miały niektóre sformułowania dogmatyczne Jana Kalwina. Ich fideistyczny wydźwięk spowodował, zwłaszcza w II połowie XVII wieku, coraz silniejszą reakcję w kręgach angielskiej inteligencji akademickiej. Dużą rolę odegrali tzw. swobodni teologowie oraz platonicy z Cambridge. Następnie John Locke, jeden z czołowych racjonalistów XVII wieku. Finałem tego racjonalistycznego buntu na gruncie angielskim było pojawienie się deistów na przełomie XVII i XVIII wieku. Deizm był oryginalnym, intelektualnym wkładem Anglików w rodzące się europejskie Oświecenie.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu historii Europy XVII i XVIII wieku
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<ol style="list-style-type: none"> Zna historyczny rozwój idei XVI i XVII wieku, prowadzący do idei europejskiego Oświecenia, na przykładzie historii Anglii. Zna historyczny rozwój poglądów z zakresu filozofii człowieka i filozofii życia w oparciu o wiodące poglądy i tendencje obecne w nowożytnej Europie 	K_W04, K_W06 K_W11, K_W12.

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostrzega racjonalne konieczności kształtowania się poglądów etycznych i filozoficznych w konkretnych okresach historii kultury europejskiej. 2. Potrafi skutecznie odnajdywać dziedzictwo myśli oświeceniowej we współczesnej kulturze. 	K_K04 K_K05
--	--	--------------------

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											

Opis metod prowadzenia zajęć

Głównym tematem jest historyczne, teologiczne i filozoficzne naświetlenie mentalnych przemian, jakie zachodziły w nowożytnej Anglii XVI, XVII i początku XVIII wieku. Chodzi o pokazanie logiki rozwoju racjonalnej myśli, która pojawiła się jako reakcja na fideizm, ale także na ścisłe zespolenie religii i polityki, czego skutkiem były prześladowania religijne i polityczne, które z kolei doprowadziły do konieczności wypracowania filozoficznego pojęcia tolerancji. W takiej sytuacji postawienie na ludzki rozum kosztem religijnych wyborów konfesyjnych nie było dziełem niczyjej arbitralnej decyzji, lecz dziejowa koniecznością. W Anglii, w skrajnym przypadku, przybrała ona postać deizmu.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01											X		X
W02											X		X
K01											X		X
K02											X		X

Kryteria oceny	Podstawą do otrzymania zaliczenia z wykładów jest wysłuchanie wszystkich wykładów.
----------------	--

Uwagi	Obecność na wykładach obowiązkowa. W przypadku więcej niż jedna nieobecność egzamin ustny z całości wyłożonego materiału.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Anglia XVI i XVII wieku (Od reformy Henryka VIII do Chwalebnej Rewolucji - rys historyczny (2 godz.)
2. Jan Kalwin – elementy doktryny z wyróżnieniem dogmatu o podwójnej predestynacji (2 godz.).
3. Charakterystyka purytanizmu i początki arminianizmu (2 godz.).
4. Spory doktrynalne i erastianizm (2 godz.)
5. Główne idee Platoników z Cambridge i tzw. swobodnych teologów (2 godz.)
6. Pojęcie tolerancji i minimalizm chrześcijański u Johna Locke’a (2 godz.)
7. Charakterystyka głównych poglądów deistów (John Toland, Matthew Tindal) (2 godz.).
8. Podsumowanie (1 godz.)

Wykaz literatury podstawowej

1. Antoni Szwed, *Fideizm Kalwina i bunt angielskich racjonalistów*, Wyd. Derewiecki, Kęty 2016.
2. Antoni Szwed, *Johna Locke'a koncepcja tolerancji jako reakcja na zasadę "cuius regio, eius religio"*, Roczniki Filozoficzne KUL. - 2014, T. 62, nr 4, s. 65-85.
3. Zbigniew Wójcik, *Historia Powszechna, XVI-XVII wiek*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2016.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Alister E. McGrath, Jan Kalwin, przeł. J. Wolak, Wyd. Naukowe Semper, Warszawa 2009.
2. Piotr Stawiński, *Boży eksperyment. Purytanie w siedemnastowiecznej Ameryce*, Wydawnictwo „Polihymnia”, Lublin 2012.
3. Zbigniew Ogonowski, *Socynianizm. Dzieje, poglądy, oddziaływanie*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2015.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do zaliczenia	5
	Ogółem bilans czasu pracy	30
	Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	1